

Ewa Flaszyńska*

 <https://orcid.org/0000-0003-1554-1400>

Migranci z Ukrainy w systemie instytucjonalnym polskiego rynku pracy w świetle danych administracyjnych: wyzwania integracji systemów danych publicznych

Streszczenie

Artykuł podejmuje analizę obecności obywateli Ukrainy w systemie instytucjonalnym polskiego rynku pracy w oparciu o dane administracyjne pochodzące z różnych systemów publicznych. Celem opracowania jest identyfikacja skali i struktury aktywności zawodowej migrantów oraz ocena spójności systemu informacji publicznej w kontekście kształtowania polityki migracyjnej i polityki zatrudnienia. W artykule wykorzystano dane pochodzące z systemu ubezpieczeń społecznych, rejestrów dotyczących dostępu cudzoziemców do rynku pracy oraz ewidencji pobytowych. Zastosowano podejście porównawcze umożliwiające analizę różnic pomiędzy poszczególnymi źródłami danych oraz identyfikację ich ograniczeń. Wyniki wskazują, że system instytucjonalny rynku pracy i migracji w Polsce ma charakter wieloźródłowy i niespójny. Poszczególne rejestry operują odmiennymi definicjami oraz

* Uniwersytet Warszawski, e-mail: e.flaszyńska@uw.edu.pl



© by the Author, licensee University of Lodz – Lodz University Press, Lodz, Poland. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution license CC-BY-NC-ND 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)
Received: 5.05.2026. Verified: 8.06.2026. Accepted: 22.06.2026.

Funding information: University of Warsaw. **Conflicts of interest:** None. **Ethical considerations:** The Author assures of no violations of publication ethics and takes full responsibility for the content of the publication. **The percentage share of the Author in the preparation of the work is:** 100%. **Declaration regarding the use of GAI tools:** Not used.

jednostkami analizy, co prowadzi do rozbieżności w szacowaniu liczby migrantów oraz ich aktywności zawodowej. Jednocześnie obserwowany jest wzrost znaczenia obywateli Ukrainy na polskim rynku pracy oraz zmiana charakteru migracji z krótkookresowej na bardziej stabilną. Wnioski z analizy wskazują na potrzebę integracji systemów danych publicznych jako warunku efektywnego projektowania i ewaluacji polityk publicznych w obszarze migracji i rynku pracy.

Słowa kluczowe: dane administracyjne, migranci z Ukrainy, polityka migracyjna, rynek pracy

Ukrainian Migrants in the Institutional System of the Polish Labour Market: Challenges of Public Data Systems Integration

Abstract

This article analyses the presence of Ukrainian citizens within the institutional system of the Polish labour market using administrative data from multiple public sources. The aim of the study is to identify the scale and structure of migrants' labour market activity and to assess the coherence of public data systems in the context of migration and employment policies. The analysis is based on data from the social security system, registers related to access to the labour market, and residence records. A comparative approach is applied to examine differences between data sources and to identify their limitations. The findings show that the institutional system of labour market and migration governance in Poland is fragmented and multi-source. Individual registers rely on different definitions and units of analysis, leading to discrepancies in estimating both the number of migrants and their labour market participation. At the same time, a growing importance of Ukrainian citizens in the Polish labour market is observed, along with a shift from short-term to more stable migration patterns. The results highlight the need for better integration of public data systems as a prerequisite for effective design and evaluation of migration and labour market policies.

Keywords: administrative data, migrants from Ukraine, migration policy, labour market

Kontekst migracyjny i reakcja państwa

Od początku pełnoskalowej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w dniu 24 lutego 2022 r. Polska stała się głównym krajem przyjmującym osoby uciekające przed wojną. Z danych Straży Granicznej wynika, że w latach 2022–2025 odnotowano ponad 10 mln przekroczeń granicy polsko-ukraińskiej w kierunku wjazdowym oraz ponad 8 mln w kierunku wyjazdowym, co odzwierciedla wysoką skalę migracji cyrkulacyjnych. Dane te nie odnoszą się jednak do liczby unikalnych osób¹. Uzupełnieniem krajowych danych administracyjnych są statystyki publikowane przez UNHCR w ramach portalu Ukraine Refugee Situation. Według UNHCR Polska należała do krajów przyjmujących największą liczbę uchodźców z Ukrainy w Europie, a liczba osób objętych ochroną czasową w Polsce przekraczała 1,5 mln w pierwszym okresie po wybuchu wojny. Skala ta obrazuje bezprecedensowy charakter napływu oraz wyzwania dla systemu instytucjonalnego państwa, w tym rynku pracy. Według danych UNHCR w Polsce w kwietniu 2026 r. przebywało 986 953 zarejestrowanych uchodźców, co stanowiło 19,3% tej populacji. Największą grupę stanowiły kobiety i dzieci (The Operational Data Portal, <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine/location/10781>). Dane te obejmują liczbę osób objętych ochroną czasową oraz szacunki dotyczące obecności uchodźców z Ukrainy w poszczególnych krajach przyjmujących, w tym w Polsce. W przeciwieństwie do danych Straży Granicznej, które odnoszą się do liczby przekroczeń granicy oraz danych systemów rynku pracy rejestrujących dostęp do zatrudnienia lub faktyczne zatrudnienie, statystyki UNHCR mają charakter populacyjny i odnoszą się do liczby osób pozostających pod ochroną. Jednocześnie należy podkreślić, że dane te są aktualizowane w sposób ciągły i mają charakter szacunkowy, co może prowadzić do różnic w wartościach prezentowanych w zależności od momentu ich pozyskania. Zestawienie tych danych z krajowymi rejestrami administracyjnymi pozwala uchwycić skalę obecności obywateli Ukrainy w Polsce, ale jednocześnie ujawnia ograniczoną porównywalność poszczególnych źródeł statystycznych.

Dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) wskazują, że na koniec grudnia 2025 r. w systemie ubezpieczeń społecznych zarejestrowanych było blisko 1 mln 289 tys. cudzoziemców, czyli o ok. 96 tys. więcej niż rok wcześniej (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, 2026). Wzrost ten w dużej mierze dotyczy

¹ Dane dotyczące przekroczeń granicy nie są tożsame z liczbą migrantów, ponieważ odzwierciedlają zdarzenia administracyjne, a nie osoby. Dane dotyczące przekroczeń granicy w latach 2022–2023 pochodzą z komunikatów Komendy Głównej Straży Granicznej, natomiast dla lat kolejnych mają charakter rozproszony i publikowane są w postaci zestawień miesięcznych oraz raportów oddziałów Straży Granicznej. Uzupełnieniem tych informacji są dane Głównego Urzędu Statystycznego, który publikuje zagregowane statystyki, dotyczące ruchu granicznego. Zob. np. Komenda Główna Straży Granicznej, 2023.

stabilizacji zatrudnienia, a nie tylko napływu nowych pracowników, przy jednoczesnym ograniczeniu przypadków składania wniosków o charakterze pozornym, tj. przez podmioty niezamierzające faktycznie zatrudnić cudzoziemca, a jedynie umożliwić mu wjazd na terytorium strefy Schengen. Największą grupę cudzoziemców objętych ubezpieczeniami w ZUS stanowili obywatele Ukrainy – 857 tys., co potwierdza ich kluczową rolę w strukturze zatrudnienia cudzoziemców w Polsce i trwałe zakorzenienie na rynku pracy. Przy czym nie wszyscy pracujący obywatele Ukrainy są zarejestrowani w ZUS, pewna ich część jest ubezpieczona w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS), a część pracuje na podstawie różnego rodzaju kontraktów i umów B2B² niewymagających ubezpieczenia (np. działalność nierejestrowa). Jednocześnie Urząd do Spraw Cudzoziemców (UdSC) informuje, że ważne zezwolenia na pobyt w Polsce posiada ok. 2 mln cudzoziemców, przy czym spośród nich 1,55 mln stanowią obywatele Ukrainy (Urząd ds. Cudzoziemców). Różne bazy statystyczne (system ubezpieczeń społecznych ZUS, rejestry MRPiPS, rejestry pobytowe UdSC, system ochrony czasowej PESEL-UKR³ itp.) opisują tę samą populację migrantów w odmienny sposób. Ta rozbieżność wynika z faktu, że każdy system operuje innym pojęciem i zakresem, np. ZUS rejestruje osoby pracujące lub prowadzące działalność (czyli aktywnych zawodowo), podczas gdy Urząd ds. Cudzoziemców zlicza wszystkie osoby posiadające ważne zezwolenia na pobyt (w tym także osoby niepracujące lub zależne od innych), a ewidencja PESEL-UKR obejmuje obywateli Ukrainy z prawem pobytu czasowego.

W obliczu tych rozbieżności kluczowym problemem pozostaje ocena, czy państwo dysponuje spójnym obrazem migracji i zatrudnienia obywateli Ukrainy. Z jednej strony z danych administracyjnych wynika rosnący udział Ukraińców w polskim rynku pracy, z drugiej strony brak jest jednolitego rejestru cudzoziemców. W analizach porównawczych i opisowych podjęta zostanie próba oceny, na ile informacje o liczbie migrantów i ich aktywności zawodowej są spójne pomiędzy poszczególnymi systemami danych. Celem artykułu jest analiza instytucjonalnej struktury rynku pracy i migracji oraz określenie, w jakim stopniu obowiązujące polityki migracyjna i zatrudnieniowa znajdują odzwierciedlenie w tych systemach.

Podkreślenia wymagają dwa główne zdarzenia, które miały i mają wpływ na kształt polityki migracyjnej i sytuacji na rynku pracy. Po pierwsze polski rząd już

2 Umowa B2B (business to business) to potoczne określenie współpracy między dwoma firmami, najczęściej między osobą prowadzącą działalność gospodarczą a inną firmą, która ją zatrudnia lub zleca jej pracę.

3 PESEL UKR to specjalny status nadawany obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 r. w wyniku wojny. Poświadcza on legalność pobytu oraz uprawnia do korzystania z ochrony czasowej, opieki zdrowotnej, pomocy społecznej oraz pracy. Status ten jest automatycznie przedłużony do 4 marca 2027 r. dla osób, które przedstawiły paszport przy rejestracji.

na wczesnym etapie kryzysu wojennego wprowadził ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy (Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy), która automatycznie gwarantowała obywatelom Ukrainy (oraz ich rodzinom) legalność pobytu i dostęp do pracy, edukacji, opieki zdrowotnej oraz wsparcia socjalnego. Ustawa ta wprowadziła m.in. procedurę czasowej ochrony (numer PESEL dla uchodźców), dzięki czemu Ukraińcy po przyjeździe otrzymali praktycznie takie same prawa jak obywatele polscy, np. prawo do świadczeń socjalnych czy udziału w programach aktywizacji zawodowej. Po drugie istotną rolę dla obecnej sytuacji odgrywa zmiana polityki migracyjnej rządu Koalicji „15 października”. W październiku 2024 r. przyjęto Strategię migracyjną „Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo”, która zapowiadała zaostrezenie kontroli nad przepływem cudzoziemców do Polski (Uchwała w sprawie przyjęcia dokumentu...). W 2025 r. widoczne były już pierwsze efekty tej polityki. Liczba wydanych zezwoleń na pracę cudzoziemcom spadła do ok. 251,5 tys. (co stanowi spadek o 22% w stosunku do 2022 r.), co było najniższym wynikiem od kilku lat (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, 2026). Równolegle ograniczono wydawanie wiz do Polski, Ministerstwo Spraw Zagranicznych (MSZ) szacuje, że łącznie liczba wiz wydanych cudzoziemcom spadła w 2025 r. o ok. 43% względem roku 2022. W 2025 r. odnotowano znaczny spadek liczby wydawanych wiz pracowniczych, MSZ szacuje, że było ich o ok. 40% mniej niż w 2023 r.⁴ Takie decyzje administracyjne wpłynęły na liczbę cudzoziemców dopuszczanych do rynku pracy.

Wprowadzone regulacje migracyjne i zatrudnieniowe wpływają zatem na kształt systemów danych: mniejsza liczba zezwoleń i wiz oznacza, że rejestry Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) czy MSZ odnotowują mniej nowych migrantów niż przed 2024 r., podczas gdy jednocześnie rośnie liczba osób zarejestrowanych w ZUS (ze względu na zmianę charakteru migracji z krótko- na dłużejokresową). W świetle tych zmian pojawia się pytanie, do jakiego stopnia publiczne bazy danych pozwalają ocenić rzeczywiste procesy migracji zarobkowej. Pomimo unikatowości sytuacji Ukraińców, przede wszystkim dzięki instytucji ochrony czasowej i preferencyjnych regulacji, brakuje jednolitego obrazu ich integracji zawodowej. To zaś utrudnia kompleksową ocenę realizowanej polityki migracyjnej i rynku pracy, sugerując potrzebę lepszej koordynacji między instytucjami i rejestrami.

Współczesne badania migracyjne wskazują, że skuteczne zarządzanie migracjami wymaga nie tylko instrumentów prawnych i instytucjonalnych, lecz również dostępu do wiarygodnych danych pozwalających monitorować przebieg procesów migracyjnych i integracyjnych (Castles, de Haas, Miller, 2020). W literaturze przedmiotu coraz częściej podkreśla się znaczenie tzw. *migration governance*, rozumianego jako zespół działań państwa oraz innych podmiotów publicznych

4 Dane pochodzą z Departamentu Konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

i społecznych służących zarządzaniu przepływami migracyjnymi i ich konsekwencjami społeczno-ekonomicznymi (Geddes, 2022). *Migration governance* charakteryzuje się odejściem od scentralizowanego sterowania polityką migracyjną przez państwa na rzecz wielopoziomowych, sieciowych modeli zarządzania. Obejmuje współpracę agencji państwowych, organizacji międzynarodowych, sektora prywatnego oraz organizacji pozarządowych, które wspólnie kształtują ramy reakcji na ruchy ludności. Szczególnego znaczenia nabiera to w sytuacjach migracji przymusowych wywołanych konfliktami zbrojnymi, kiedy państwa przyjmujące muszą jednocześnie zapewnić ochronę uchodźcom oraz stworzyć warunki do ich integracji społecznej i zawodowej. W literaturze dotyczącej *migration governance* podkreśla się także, że migracje międzynarodowe pozostają obszarem o ograniczonym stopniu globalnej koordynacji instytucjonalnej. Jak zauważa Betts, w przeciwieństwie do wielu innych polityk transnarodowych migracje nie są objęte jednolitym systemem zarządzania na poziomie międzynarodowym, a państwa zachowują znaczną autonomię w kształtowaniu własnej polityki migracyjnej. Jednocześnie rosnąca skala i złożoność procesów migracyjnych powodują, że skuteczne zarządzanie migracjami wymaga współpracy między instytucjami oraz tworzenia mechanizmów umożliwiających gromadzenie i analizę wiarygodnych danych. W tym ujęciu zarządzanie migracyjne obejmuje nie tylko regulacje prawne i instytucje odpowiedzialne za politykę migracyjną, lecz także systemy informacyjne wspierające monitorowanie przepływów migracyjnych oraz procesów integracyjnych migrantów (Betts, 2011).

Założenia metodologiczne

Celem artykułu jest analiza funkcjonowania migrantów z Ukrainy w systemie instytucjonalnym polskiego rynku pracy z wykorzystaniem danych administracyjnych oraz identyfikacja ograniczeń wynikających z ich rozproszenia i braku integracji. Podstawą analizy są wtórne dane administracyjne, pochodzące z czterech głównych systemów: Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, systemów informacyjnych publicznych służb zatrudnienia, nadzorowanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, rejestrów Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz rejestru PESEL, w tym kategorii PESEL-UKR i CUKR. Każde z tych źródeł opisuje odmienny wymiar obecności migrantów w Polsce: odpowiednio faktyczne zatrudnienie, formalny dostęp do rynku pracy, legalność pobytu oraz obecność demograficzną w systemie państwa.

Na potrzeby niniejszej analizy przyjęto następującą hipotezę: Funkcjonowanie odrębnych systemów gromadzenia danych przez instytucje odpowiedzialne za politykę migracyjną, pobytową i rynku pracy prowadzi do fragmentaryzacji informacji o obywatelach Ukrainy, ograniczając możliwości prowadzenia kompleksowej

diagnozy procesów migracyjnych i zawodowych. Problem badawczy artykułu koncentruje się na ocenie przydatności i ograniczeń funkcjonujących w Polsce systemów danych administracyjnych do monitorowania sytuacji obywateli Ukrainy na rynku pracy oraz identyfikacji barier utrudniających tworzenie spójnego obrazu procesów migracyjnych i zawodowych tej grupy. W artykule stawiam następujące pytania badawcze:

1. Jakie informacje o obywatelach Ukrainy dostarczają poszczególne systemy administracyjne funkcjonujące w Polsce (MRPiPS, ZUS, Urząd do Spraw Cudzoziemców, rejestr PESEL UKR oraz dane Straży Granicznej)?
2. W jakim stopniu dane pochodzące z poszczególnych rejestrów są porównywalne i pozwalają na ocenę skali obecności obywateli Ukrainy na polskim rynku pracy?
3. Jakie są główne ograniczenia wykorzystania istniejących danych administracyjnych do monitorowania sytuacji zawodowej obywateli Ukrainy w Polsce?
4. Czy istnieją przesłanki uzasadniające budowę zintegrowanego systemu gromadzenia i analizy danych o migrantach funkcjonującego na potrzeby polityki rynku pracy i polityki migracyjnej?

Z uwagi na brak jednego zintegrowanego systemu danych zastosowano podejście triangulacyjne polegające na łączeniu informacji z różnych rejestrów w celu rekonstrukcji możliwie pełnego obrazu sytuacji migrantów. Triangulacja ma w tym przypadku charakter danych, a nie metod badawczych, ponieważ wykorzystuje różne źródła administracyjne opisujące to samo zjawisko z odmiennych perspektyw. Pozwala to na identyfikację rozbieżności między danymi dotyczącymi np. liczby osób posiadających dostęp do rynku pracy a liczbą faktycznie zatrudnionych.

Analiza obejmuje lata 2022–2025, ze szczególnym uwzględnieniem okresu po 24 lutego 2022 r., czyli po rozpoczęciu pełnoskalowej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Przyjęcie takiej cezurę czasowej umożliwia uchwycenie zarówno trendów długookresowych, jak i zmian o charakterze szokowym związanych z masowym napływem uchodźców oraz wprowadzeniem szczególnych rozwiązań prawnych, w tym ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy. W analizie zastosowano przede wszystkim metody statystyczne o charakterze opisowym, w tym analizę dynamiki zmian, struktury oraz relacji między wybranymi kategoriami danych. W szczególności porównywano: liczbę dokumentów legalizujących pracę z liczbą osób objętych ubezpieczeniami społecznymi, dane o legalnym pobycie z danymi o aktywności zawodowej, skalę rejestracji w systemie PESEL-UKR z obecnością w innych rejestrach publicznych.

Istotnym elementem podejścia badawczego jest krytyczna analiza jakości danych administracyjnych. Dane te, choć mają wysoką wiarygodność formalną, obarczone są szeregiem ograniczeń. Po pierwsze, poszczególne systemy rejestrują różne zdarzenia administracyjne, które nie są ze sobą w pełni powiązane. Po drugie, brak unikalnego identyfikatora wykorzystywanego w sposób spójny we wszystkich systemach

uniemożliwia pełne łączenie danych na poziomie jednostkowym. Po trzecie, część zjawisk, takich jak zatrudnienie nierejestrowane czy migracje krótkookresowe, pozostaje poza zakresem rejestrów administracyjnych. W konsekwencji wyniki analizy należy interpretować jako przybliżenie rzeczywistej sytuacji migrantów na rynku pracy, a nie jej pełne odzwierciedlenie. Pomimo tych ograniczeń wykorzystanie danych administracyjnych pozwala na uchwycenie skali i dynamiki zjawisk w sposób niedostępny dla badań opartych wyłącznie na danych deklaracyjnych.

Kontekst prawny

Zasady podejmowania pracy przez cudzoziemców w Polsce określane są przez kilka aktów prawnych regulujących zarówno kwestie zatrudnienia, jak i legalności pobytu. Do końca maja 2025 r. podstawowym aktem prawnym w tym zakresie była ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia...), natomiast od 1 czerwca 2025 r. kluczowe znaczenie ma ustawa o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Ustawa o warunkach dopuszczalności powierzania pracy...) ⁵. Uzupełniająco zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) regulujące przede wszystkim zasady legalizacji pobytu. Obowiązujące regulacje przewidują kilka podstawowych form dopuszczenia cudzoziemców do rynku pracy. Należą do nich przede wszystkim zezwolenia na pracę, w tym również zezwolenia na pracę sezonową, a także uproszczona procedura oświadczeniowa, dostępna dla obywateli wybranych państw,

5 Dopełnieniem przepisów ustawowych są akty wykonawcze: Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie wysokości opłat w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę oraz w związku z oświadczeniem o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2025 r., poz. 1622), Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie szczególnych przypadków, w których cudzoziemiec uprawniony do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może wykonywać pracę bez zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2025 r., poz. 1620), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie działalności, w których wydaje się zezwolenia na pracę sezonową (Dz.U. z 2025 r., poz. 1654), Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie dokumentów, które podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi dołącza do wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub do oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2025 r., poz. 1629), Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 listopada 2025 r. w sprawie państw, których obywateli mogą dotyczyć oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi oraz niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową (Dz.U. z 2025 r., poz. 1617).

w tym Ukrainy. Dodatkowo funkcjonuje mechanizm powiadomienia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, który dotyczy obywateli Ukrainy i został rozwinięty w związku z nadzwyczajną sytuacją migracyjną po 2022 r. (Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy...). Niezależnie od formy dopuszczenia do pracy zasadą ogólną pozostaje konieczność łącznego spełnienia dwóch warunków: posiadania tytułu pobytowego uprawniającego do przebywania na terytorium Polski oraz podstawy prawnej do wykonywania pracy. W praktyce oznacza to, że cudzoziemiec powinien przebywać w Polsce legalnie, np. na podstawie wizy, zezwolenia na pobyt czasowy lub w ramach ruchu bezwizowego, a jednocześnie posiadać odpowiedni dostęp do rynku pracy wynikający z przepisów prawa. Postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na pracę inicjowane jest przez podmiot powierzający pracę, który występuje z wnioskiem do właściwego wojewody. Zezwolenia te wydawane są co do zasady na czas określony, nieprzekraczający trzech lat, i mogą stanowić podstawę do ubiegania się o wizę w celu wykonywania pracy. Jednocześnie przepisy przewidują liczne wyjątki od obowiązku uzyskania zezwolenia na pracę uzależnione m.in. od statusu pobytowego cudzoziemca lub charakteru wykonywanej pracy.

Szczególne rozwiązania wprowadzono w odniesieniu do obywateli Ukrainy w związku z wybuchem wojny w 2022 r. Na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa zapewniono im szeroki dostęp do rynku pracy. W tym przypadku podjęcie zatrudnienia nie wymaga uzyskania zezwolenia na pracę, a jedynym obowiązkiem pracodawcy jest zgłoszenie faktu powierzenia pracy do właściwego powiatowego urzędu pracy w określonym terminie. Rozwiązanie to istotnie uprościło procedury i przyczyniło się do szybkiej aktywizacji zawodowej tej grupy cudzoziemców. Ostatnie zmiany w życie ustawy z dnia 26 stycznia 2026 r. o wygaszeniu rozwiązań wynikających z tzw. specustawy ukraińskiej (Ustawa z dnia 23 stycznia 2026 r. o wygaszeniu rozwiązań...), która stanowi istotną zmianę w dotychczasowym modelu zarządzania statusem pobytowo-zatrudnieniowym obywateli Ukrainy w Polsce. Od 5 marca 2026 r. utrzymana została możliwość podejmowania pracy w trybie uproszczonym na podstawie powiadomienia, jednak mechanizm ten został zasadniczo ograniczony do osób objętych ochroną czasową, w tym posiadaczy zezwoleń na pobyt czasowy i kart pobytu typu CUKR⁶. W odniesieniu do pozostałych obywateli Ukrainy przywrócone zostają ogólne zasady dostępu do rynku pracy, oparte na konieczności posiadania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi oraz legalnego

⁶ Karta pobytu CUKR to specjalna karta pobytu z adnotacją „Posiadacz ochrony czasowej”, wydawana na okres 3 lat obywatelom Ukrainy i ich rodzinom, którzy korzystają z ochrony czasowej i spełniają określone wymogi czasowe. Możliwość składania wniosków o tę kartę (w trybie elektronicznym) została uruchomiona 4 maja 2026 r.

tytułu pobyтового. Jednocześnie ustawodawca wprowadził przepisy przejściowe przewidujące trzyletni okres dostosowawczy, w którym szerzej utrzymana została możliwość zatrudnienia na podstawie powiadomienia dla obywateli Ukrainy przebywających legalnie na terytorium Polski. Zmiany objęły również system rejestracji w urzędach pracy, w którym ograniczona została możliwość rejestracji wszystkich obywateli Ukrainy, a dostęp do statusu osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy został powiązany z określonymi tytułami pobytowymi. Jednocześnie utrzymana została ciągłość statusu osób już zarejestrowanych, co oznacza brak automatycznego wygaszenia ich uprawnień w związku ze zmianą przepisów.

Zakres i charakter danych administracyjnych wykorzystywanych w analizie

Analiza funkcjonowania migrantów z Ukrainy w systemie instytucjonalnym polskiego rynku pracy wymaga wykorzystania zróżnicowanych danych administracyjnych, pochodzących z wielu rejestrów publicznych. Dane te mają charakter wtórny, powstają w toku realizacji zadań publicznych i nie są tworzone na potrzeby badań naukowych, co determinuje zarówno ich potencjał analityczny, jak i ograniczenia interpretacyjne.

Podstawowym źródłem informacji o aktywności ekonomicznej cudzoziemców są dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Obejmują one osoby podlegające ubezpieczeniom społecznym, w tym pracowników, zleceniobiorców oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą. Zakres danych ZUS pozwala na analizę liczby ubezpieczonych cudzoziemców, ich struktury według obywatelstwa, płci, wieku, tytułu ubezpieczenia oraz lokalizacji zatrudnienia. Dane te umożliwiają również wgląd w dynamikę zmian na rynku pracy, ponieważ system ubezpieczeń społecznych rejestruje faktyczne podjęcie pracy, a nie jedynie zamiar jej wykonywania. Jednocześnie należy podkreślić, że dane ZUS nie obejmują osób pracujących w szarej strefie ani tych, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczeniowemu lub podlegają mu w innych rejestrach, jak to ma miejsce w przypadku rolników.

Drugim kluczowym źródłem są dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej gromadzone w systemach publicznych służb zatrudnienia (w tym wypadku zarówno rejestrach urzędów pracy, jak i Urzędów Wojewódzkich). Obejmują one informacje o liczbie wydanych zezwoleń na pracę, oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, zezwoleń na pracę sezonową oraz powiadomień o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy. Dane te odzwierciedlają formalny dostęp cudzoziemców do rynku pracy, jednak nie są tożsame z faktycznym zatrudnieniem. Wydanie dokumentu legalizującego pracę nie oznacza bowiem, że dana osoba rzeczywiście podjęła zatrudnienie, co stanowi jedno z podstawowych ograniczeń interpretacyjnych tych danych.

Istotnym uzupełnieniem są dane Urzędu do Spraw Cudzoziemców, które dotyczą legalizacji pobytu. Obejmują one m.in. informacje o liczbie wydanych zezwoleń na pobyt czasowy, stały oraz status rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, a także dane o celach pobytu cudzoziemców, takich jak praca, edukacja czy łączenie rodzin. Dane te pozwalają analizować migrację w ujęciu prawnym i administracyjnym, jednak ich zakres nie obejmuje wszystkich form przebywania w Polsce, w szczególności ruchu bezwizowego.

Kolejnym ważnym źródłem jest rejestr PESEL, w tym szczególna kategoria PESEL-UKR, potem także kategoria CUKR wprowadzona na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy. Rejestr ten umożliwia identyfikację osób objętych ochroną czasową oraz analizę ich podstawowych cech demograficznych. Dane te są szczególnie istotne w kontekście napływu uchodźców po 24 lutego 2022 r., ponieważ pozwalają uchwycić populację, która nie zawsze jest widoczna w innych rejestrach rynku pracy.

Zakres danych administracyjnych dotyczących cudzoziemców jest szeroki i obejmuje m.in. dane identyfikacyjne, demograficzne, informacje o wykształceniu, zawodzie, statusie pobytowym oraz relacjach z pracodawcą. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w rejestrach publicznych mogą być przetwarzane takie informacje jak obywatelstwo, płeć, wiek, wykształcenie czy wykonywany zawód, co stwarza potencjał do pogłębionych analiz strukturalnych.

Jednocześnie należy podkreślić, że dane te są silnie rozproszone pomiędzy różnymi instytucjami i systemami informacyjnymi. Brak ich integracji powoduje trudności w prowadzeniu kompleksowych analiz oraz ryzyko niespójności wniosków. Poszczególne rejestry opisują bowiem różne aspekty funkcjonowania migrantów, takie jak legalność pobytu, dostęp do rynku pracy czy faktyczne zatrudnienie, które nie zawsze są ze sobą bezpośrednio powiązane.

W konsekwencji wykorzystanie danych administracyjnych w badaniach nad migrantami z Ukrainy wymaga podejścia krytycznego i triangulacji źródeł. Dopiero łączne wykorzystanie danych z ZUS, systemów publicznych służb zatrudnienia, Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz rejestru PESEL pozwala na względnie pełne odtworzenie obrazu funkcjonowania tej grupy w polskim systemie instytucjonalnym rynku pracy.

Skala i struktura obecności obywateli Ukrainy – perspektywa różnych systemów

Każda z wymienionych w artykule instytucji (czyli ZUS, UdsC, MRPiPS) prowadzi rejestry w zakresie zgodnym z ich instytucjonalną właściwością i przetwarza niezbędne ku temu dane, konieczne do identyfikacji, prowadzenia ewidencji,

przewodzenia postępowań oraz wydawania rozstrzygnięć w tych sprawach zgodnie ze swoimi kompetencjami.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) przetwarza ogromne ilości danych osobowych i finansowych w celu realizacji zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych, emerytur, rent oraz zasiłków. Dane dotyczące cudzoziemców publikowane są na Portalu statystycznym ZUS, ale ze względu na zmieniającą się rzeczywistość prawną, na przestrzeni lat, ulegały zmianom i aktualizacji (Zakład Ubezpieczeń Społecznych, <https://psz.zus.pl/kategorie/ubezpieczeni/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>). I oczywiście nie obejmują całego obszaru działalności ZUS. Poniżej prezentuję podstawowe informacje na temat obywateli Ukrainy w systemie ubezpieczeń ZUS.

Tabela 1. Liczba cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczenia emerytalno-rentowego na koniec roku

Rok	Ubezpieczeni cudzoziemcy ogółem	W tym obywatele Ukrainy
2022	1 063 261	745 980
2023	1 127 744	759 387
2024	1 192 913	787 468
2025	1 288 760	857 058

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, <https://psz.zus.pl/kategorie/ubezpieczeni/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe> (dostęp: 2.05.2026).

Na podstawie tych danych widoczny jest utrzymujący się wzrost liczby cudzoziemców zatrudnionych w Polsce, średnio 75 tys. rocznie (przy czym ostatni rok zdecydowanie wpłynął na wzrost liczby ubezpieczonych +95 tys.). Utrzymuje się również dominujący wpływ obywateli Ukrainy na tę sytuację – obywatele Ukrainy stanowili w badanym okresie od 67 do 70% populacji pracujących cudzoziemców w Polsce.

Tabela 2. Liczba cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczenia emerytalno-rentowego na koniec roku prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze (JDG)

Wg stanu na dzień	Cudzoziemcy prowadzący JDG	W tym obywatele Ukrainy
31 grudnia 2022	29 738	10 009
31 grudnia 2023	52 187	26 232
30 czerwca 2024	63 472	35 448
30 września 2025	86 996	56 665

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, <https://psz.zus.pl/kategorie/ubezpieczeni/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe> (dostęp: 2.05.2026).

Bardzo interesujące wydają się również dane ZUS na temat zgłoszonych do ubezpieczenia osób prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze. Pomińmy że publikacje na ten temat nie zawierają wszystkich zestawień, to i tak można

zaobserwować wyraźny wzrastający trend i wyraźną dominację obywateli Ukrainy na tle ogółu cudzoziemców. Liczba JDG wzrosła z niespełna 30 tys. na koniec 2022 r. do niemal 87 tys. na koniec września 2025 r. Przy czym obywatele Ukrainy stanowili początkowo 34%, a na koniec września 2025 aż 65%.

Urząd do Spraw Cudzoziemców (UdsC) przetwarza głównie dane osobowe i dokumenty związane z legalizacją pobytu, ochroną międzynarodową oraz procedurami powrotowymi cudzoziemców w Polsce. Obejmuje to wnioski o pobyt (czasowy/stały), sprawy uchodźcze, azyl, wydawanie dokumentów (karty pobytu, dokumenty podróży) oraz wymianę informacji w systemach typu Schengen. Poniżej prezentuję podstawowe informacje na temat obywateli Ukrainy na podstawie danych publikowanych przez UdsC.

Tabela 3. Liczba osób objętych wnioskami o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy według celu złożenia wniosku

Cel pobytu		Praca	Rodzina	Edukacja	Pozostałe	Razem
2022	Ukraina	239 202	23 621	3 947	23 814	290 584
	Pozostałe	128 206	19 910	15 613	22 960	186 689
	Razem	367 408	43 531	19 560	46 774	477 273
2023	Ukraina	217 670	22 503	4 238	51 567	295 978
	Pozostałe	164 487	23 543	19 388	49 661	257 079
	Razem	382 157	46 046	23 626	101 228	553 057
2024	Ukraina	211 308	27 505	1 837	12 173	252 823
	Pozostałe	160 951	14 516	16 661	15 965	208 093
	Razem	372 259	42 021	18 498	28 138	460 916
2025	Ukraina	231 123	40 611	1 756	14 316	287 806
	Pozostałe	146 837	45 600	13 171	14 695	220 303
	Razem	377 960	86 211	14 927	29 011	508 109

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UdsC: Urząd ds. Cudzoziemców, <https://www.gov.pl/web/udsc/raporty-dotyczace-obywateli-Ukrainy> (dostęp: 30.04.2026).

Biorąc pod uwagę liczbę składanych wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, widoczny jest dominujący wpływ obywateli Ukrainy, których dotyczy ok. 56% złożonych wniosków w latach 2022–2025 spośród niemal 2 milionów ogółem. Praca jako cel pobytu deklarowany na wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy dominuje we wszystkich latach. Również migracja z Ukrainy ma charakter głównie zarobkowy i wśród deklarowanych na wnioskach celów pobytu sięga 80%. Odnotowuje się również wyraźny wzrost liczby wniosków składanych w celach rodzinnych. W przypadku Ukrainy jest to wzrost z 8% w 2022 r. do 14% w 2025 r., a w przypadku pozostałych obywatelstw odsetek ten wzrósł z 11 do 21%.

Tabela 4. Liczba osób, wobec których w latach 2022–2025 wydano decyzję o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy

Podstawa prawna		Rodzina	Edukacja	Praca	Inne	Razem
2022	Ukraina	16 196	2 486	178 434	16 182	213 298
	Pozostałe	11 447	8 751	60 845	8 140	89 183
	Razem	27 643	11 237	239 279	24 322	302 481
2023	Ukraina	17 259	2 669	153 554	26 366	199 848
	Pozostałe	17 224	13 061	93 705	10 540	134 530
	Razem	34 483	15 730	247 259	36 906	334 378
2024	Ukraina	18 793	1 328	148 731	27 052	195 904
	Pozostałe	14 829	9 064	77 506	12 882	114 281
	Razem	33 622	10 392	226 237	39 934	310 185
2025	Ukraina	31 320	1 183	172 197	13 434	218 134
	Pozostałe	14 180	8 411	78 822	8 878	110 291
	Razem	45 500	9 594	251 019	22 312	328 425

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UdsC: Urząd ds. Cudzoziemców, <https://www.gov.pl/web/udsc/raporty-dotyczace-obywateli-Ukrainy> (dostęp: 30.04.2026).

Podobnie sytuacja kształtuje się w przypadku wydanych zezwoleń, choć skala jest mniejsza ze względu na długi czas postępowania i znaczną liczbę spraw w toku. W badanym okresie wydano 1,275 miliona zezwoleń, z których 65% dotyczyło obywateli Ukrainy. Tu również dominuje głównie praca – 80%, Wzrasta też liczba zezwoleń wydanych w celach rodzinnych.

Tabela 5. Liczba cudzoziemców posiadających ważny dokument uprawniający do pobytu na terytorium RP

Stan na koniec roku	Rodzaj zezwolenia na pobyt	Razem	Ukraina
2022	Ogółem	1 702 695	1 396 229
	Ochrona czasowa	974 062	969 425
2023	Ogółem	1 876 878	1 485 050
	Ochrona czasowa	954 802	951 435
2024	Ogółem	1 974 991	1 537 859
	Ochrona czasowa	991 634	986 918
2025	Ogółem	2 016 870	1 560 849
	Ochrona czasowa	969 248	965 657

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UdsC: Urząd ds. Cudzoziemców, <https://www.gov.pl/web/udsc/zestawienia-roczne> (dostęp: 30.04.2026).

Co do zasady dane te wskazują liczbę osób, które mają prawo do legalnego pobytu w Polsce, ale nie uwzględniają osób przebywających w Polsce na wizie lub w ramach ruchu bezwizowego. Dane te nie pokazują też osób, które dopiero starają się o zalegalizowanie pobytu, tj. złożyły wniosek np. o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy oraz osób, wobec których wydano pozytywną decyzję, ale które nie mają karty pobytu. Liczby te są już pomniejszone o liczbę osób, które otrzymały obywatelstwo Polskie. Dane te obejmują natomiast zarówno osoby dorosłe, jak i niepełnoletnich. Podobnie jak w przypadku danych ZUS prezentują stan na konkretny dzień i przedstawiają liczbę osób, a ponadto określają ich status pobytu na podstawie ostatniego, aktualnego dokumentu. Z prezentowanych danych wynika, że liczba cudzoziemców posiadających aktualny dokument pobytowy przekroczyła 2 miliony na koniec grudnia 2025 r., to o 300 tys. więcej niż na koniec 2022 r. Ukraińcy stanowią niezmiennie ok. 77–82% wszystkich cudzoziemców z ważnymi zezwoleniami. Jednak w 2025 r. widać lekki spadek tego udziału (z 82% w 2022 r. do ok. 77% w 2025 r.). To sugeruje, że Polska staje się celem również dla innych nacji. Aż 595 tysięcy Ukraińców przebywa w Polsce na innej podstawie (np. pobyt czasowy, pobyt stały czy karty rezydenta długoterminowego UE), na koniec grudnia 2022 r. ta grupa liczyła ok. 426 tysięcy to oznacza wzrost o 169 tys. przez 3 lata.

Kolejnym źródłem danych są dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS), są to głównie dane dotyczące dostępu cudzoziemców do rynku pracy oraz legalności ich zatrudnienia. Obejmują oświadczenia o powierzeniu pracy, wydawanie zezwoleń na pracę oraz zezwoleń sezonowych oraz powiadomienia, tj. obsługę zgłoszeń o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy. MRPiPS przetwarza też dane z zakresu warunków zatrudnienia: gromadzi informacje o stanowiskach, wynagrodzeniach, wymiarze czasu pracy i rodzajach umów oferowanych obcokrajowcom, o zawodzie, sekcji PKD i inne. Z danych tych wynika, że w latach 2022–2025 wydano ponad 7,5 miliona dokumentów legalizujących pracę cudzoziemca, 67% dotyczyło obywateli Ukrainy.

Tabela 6. Liczba dokumentów legalizujących pracę obywateli Ukrainy wydanych w latach 2022–2025 wg rodzaju dokumentu

Rodzaj zezwolenia	2022	2023	2024	2025
Oświadczenie o powierzeniu pracy	610 824	175 433	136 207	108 855
Powiadomienie dot. powierzenia pracy	784 545	1 078 041	1 006 267	1 032 948
Zezwolenie na pracę	85 074	7298	3960	2988
Zezwolenie na pracę sezonową	22 843	13 207	10 818	14 708
Razem	1 503 286	1 273 979	1 157 252	1 159 499

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia, <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/zatrudnianie-cudzoziemcow-w-polsce> (dostęp: 1.05.2026).

Po wybuchu wojny powiadomienia stały się najczęściej wykorzystywanym dokumentem, legalizującym zatrudnienie obywateli Ukrainy. Ogólna liczba wydawanych dokumentów, legalizujących zatrudnienie obywatelom Ukrainy spadała na przestrzeni ostatnich lat, ale świadczy to o zmianie sposobu legalizacji pracy i oznacza, że wielu obywateli osiedliło się w Polsce na dłużej (świadczą o tym rosnące liczby ubezpieczonych obywateli Ukrainy w ZUS oraz dane UdSC).

Tabela 7. Liczba dokumentów legalizujących pracę obywateli Ukrainy wydanych w latach 2022–2025 wg sekcji PKD

Sekcja PKD	2022	2023	2024	2025
Przetwórstwo przemysłowe	462 834	377 533	310 094	292 190
Transport i gospodarka magazynowa	259 377	238 500	230 331	239 645
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	234 338	226 485	211 261	202 224
Budownictwo	179 484	107 639	94 219	98 448
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	84 809	76 604	83 158	84 744
Pozostałe	282 444	247 218	228 189	242 248
Razem	1 503 286	1 273 979	1 157 252	1 159 499

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia, <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/zatrudnianie-cudzoziemcow-w-polsce> (dostęp: 1.05.2026).

Z danych MRPiPS wynika, że większość pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem obywateli Ukrainy wskazuje przetwórstwo przemysłowe lub transport i gospodarkę magazynową jako branże wykonywania pracy cudzoziemca. Przy czym należy tu wskazać wyraźny spadek w przetwórstwie przemysłowym na przestrzeni kilku lat (z 462 tys. w 2022 r. do 292 tys. w 2025 r.) oraz w budownictwie (ze 179 tys. na 98 tys.).

Tabela 8. Liczba dokumentów legalizujących pracę cudzoziemca wydanych w latach 2022–2025 wg grupy wielka zawodów

Grupa wielka zawodów	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5
Pracownicy wykonujący prace proste	683 526	564 156	496 279	469 793
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	268 008	204 472	190 390	193 941
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	219 790	181 300	149 074	146 393
Pracownicy biurowi	121 033	132 981	140 372	154 808

1	2	3	4	5
Pracownicy usług i sprzedawcy	89 387	83 550	85 757	93 098
Pozostałe	121 542	107 520	95 380	101 466
Razem	1 503 286	1 273 979	1 157 252	1 159 499

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia, <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/zatrudnianie-cudzoziemcow-w-polsce> (dostęp: 1.05.2026).

Biorąc pod uwagę grupy wielkie zawodów, największe zapotrzebowanie dotyczy pracowników wykonujących prace proste oraz robotników przemysłowych i rzemieślników, a także operatorów maszyn i urządzeń. Wzrasta liczba pracowników biurowych oraz pracowników usług i sprzedawców.

Tabela 9. Liczba dokumentów legalizujących pracę obywateli Ukrainy wydanych w latach 2022–2025 wg województwa wykonywania pracy

Województwo wykonywania pracy	2022	2023	2024	2025
Dolnośląskie	188 031	181 339	153 976	150 683
Kujawsko-pomorskie	51 644	37 065	33 837	34 404
Lubelskie	37 209	25 734	22 949	25 917
Lubuskie	73 411	60 892	52 702	56 695
Łódzkie	138 169	118 022	111 486	107 191
Małopolskie	86 173	73 747	69 645	67 855
Mazowieckie	281 226	238 649	225 252	241 847
Opolskie	38 208	28 303	22 287	22 539
Podkarpackie	22 325	18 393	16 797	15 694
Podlaskie	18 851	12 904	11 807	10 967
Pomorskie	111 848	90 858	88 063	80 700
Śląskie	146 251	137 542	124 995	121 330
Świętokrzyskie	17 324	13 667	10 558	9855
Warmińsko-mazurskie	24 921	19 601	15 349	14 257
Wielkopolskie	167 867	136 306	123 927	119 908
Zachodniopomorskie	82 143	63 497	58 558	61 008
Brak danych źródłowych	17 685	17 460	15 064	18 649
Razem	1 503 286	1 273 979	1 157 252	1 159 499

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia, <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/zatrudnianie-cudzoziemcow-w-polsce> (dostęp: 1.05.2026).

Biorąc pod uwagę rozmieszczenie według województwa wykonywania pracy, zauważalne jest koncentrowanie się cudzoziemców z Ukrainy w zachodniej i centralnej Polsce (dolnośląskie, wielkopolskie, śląskie, mazowieckie).

Obecnie rozproszone zbiory danych nie pozwalają na łatwą i rzetelną ich analizę. Próba uchwycenia całego obrazu zjawiska migracji czy też jej wycinku, jakim jest migracja zarobkowa obywateli Ukrainy do Polski, wydaje się początkowo kwestią zsumowania lub scalenia pewnych wartości, ale rzeczywistość pokazuje nam, że stopień potencjalnych komplikacji jest znacznie większy. Zmieniające się przepisy prawa na przestrzeni miesięcy czy lat, zmiany definicji następujące w ramach jednego lub wielu aktów prawnych nie pozostają bez wpływu na przetwarzane w systemach informacje.

Na pewno warto podkreślić, że aktywność zawodowa obywateli Ukrainy w Polsce utrzymuje się na wysokim poziomie, niezależnie od momentu przyjazdu. Dotyczy to zarówno osób, które migrowały do Polski przed rozpoczęciem agresji Rosji na Ukrainę i miały głównie charakter migracji zarobkowej, jak i tych, które przybyły po lutym 2022 r. w związku z działaniami wojennymi. Jak wskazują dane Narodowego Banku Polskiego (Sytuacja życiowa i ekonomiczna imigrantów z Ukrainy...), udział osób biernych zawodowo w pierwszej z tych grup jest marginalny i wynosi ok. 1–2%, natomiast wśród uchodźców wojennych kształtuje się na poziomie ok. 11–12%. Podstawowym źródłem utrzymania imigrantów z Ukrainy jest praca. W strukturze dochodu imigranta przedwojennego wynagrodzenia z pracy stanowią średnio ok. 90% dochodu, a w przypadku uchodźcy 76%. Udział osób pracujących lub poszukujących pracy wśród imigrantów wyniósł 78% i był wyraźnie wyższy niż wśród polskich obywateli (Sytuacja życiowa i ekonomiczna imigrantów z Ukrainy...). Relatywnie niska i jednocześnie stabilna pozostaje także liczba obywateli Ukrainy zarejestrowanych w publicznych służbach zatrudnienia jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, o czym będzie mowa w kolejnym podrozdziale. Warto wspomnieć, że w ubiegłych latach liczba ta oscylowała średniomiesięcznie w granicach 11–14 tys. osób, co odpowiadało udziałowi na poziomie ok. 1,5–1,6% wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Na tle innych państw przyjmujących Polska wyróżnia się wysokim poziomem aktywności zawodowej uchodźców z Ukrainy. W analizach międzynarodowych podkreśla się, że wskaźniki ich uczestnictwa w rynku pracy należą do najwyższych wśród krajów OECD (Uchodźcy z Ukrainy na polskim rynku pracy...: 12)⁷. Jednocześnie zarówno krajowe, jak i międzynarodowe instytucje wskazują na pozytywny wpływ obecności migrantów z Ukrainy na gospodarkę Polski. Zgodnie z szacunkami przedstawionymi w raporcie Banku Gospodarstwa Krajowego (Wpływ napływu

⁷ Zob. też: *What we know about the skills and early labour market outcomes of refugees from Ukraine*, OECD Policy Responses on the Impacts of the War in Ukraine, OECD, 2023. <https://doi.org/10.1787/c7e694aa-en>

migrantów z Ukrainy na polską gospodarkę...: 16) ich wkład w produkt krajowy brutto może wynosić od ok. 0,5% do 2,4% rocznie. Pomimo upływu czasu nie obserwuje się wyraźnego wzrostu udziału obywateli Ukrainy deklarujących zamiar trwałego osiedlenia się w Polsce. Jednocześnie przytoczone wcześniej dane Urzędu do Spraw Cudzoziemców wskazują na istotny wzrost liczby wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt stały w tej grupie.

Obywatele Ukrainy w rejestrach bezrobotnych

Analiza danych administracyjnych pochodzących z rejestru bezrobotnych⁸ pozwala na uchwycenie zarówno skali, jak i dynamiki obecności obywateli Ukrainy w systemie instytucjonalnym rynku pracy w Polsce. Szczególnie istotne są dane dotyczące stanów zasobów bezrobocia w ujęciu miesięcznym.

W grudniu 2021 r. liczba zarejestrowanych obywateli Ukrainy wynosiła łącznie 1750 osób, w tym 1513 bezrobotnych oraz 237 osób poszukujących pracy. W kolejnych latach obserwowany jest bardzo wyraźny wzrost tej liczby. Na koniec marca 2026 r. w rejestrach znajdowało się już 16 202 obywateli Ukrainy, w tym 15 313 bezrobotnych oraz 889 osób poszukujących pracy. Oznacza to ponad dziewięciokrotny wzrost liczby osób w rejestrach w analizowanym okresie. Dynamika wzrostu nie była jednak liniowa. Przykładowo, jeszcze w grudniu 2025 r. liczba zarejestrowanych wynosiła 12 607 osób, natomiast w styczniu 2026 r. wzrosła do 13 327, a w lutym 2026 r. osiągnęła poziom 15 134. W ciągu zaledwie trzech miesięcy nastąpił więc wzrost o ponad 2,5 tys. osób. Może to wskazywać na istotny wpływ czynników sezonowych lub zmian związanych z wygaszaniem tzw. spec-ustawy ukraińskiej. Od 1 lutego 2026 r. prawo do świadczenia wychowawczego 800+ dla uchodźcy wojennego z Ukrainy zależy co do zasady od spełnienia przez niego wymogu aktywności zawodowej, począwszy od miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku i w każdym kolejnym miesiącu otrzymywania świadczenia wychowawczego. ZUS sprawdza ten warunek na podstawie danych z systemów ubezpieczeniowych. Za aktywność zawodową uznaje się przede wszystkim: pracę na umowę o pracę (na etacie) lub umowę zlecenia, prowadzenie działalności gospodarczej, pobieranie stypendium sportowego i doktoranckiego, pobieranie zasiłku dla bezrobotnych lub udział w szkoleniach ze stypendium. Innymi słowy: zarejestrowanie jako osoba bezrobotna i oświadczenie o gotowości do pracy daje możliwość pobierania świadczenia 800+ w sytuacji utraty pracy lub pracy wcześniej „na czarno”.

⁸ Wszystkie analizowane w tym podrozdziale dane pochodzą z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR), platformy analityczno-raportowej MRPiPS, która umożliwia prowadzenie przekrojowych analiz danych, dotyczących rynku pracy.

Struktura płci wskazuje na trwałą dominację kobiet wśród zarejestrowanych. Już w grudniu 2021 r. kobiety stanowiły zdecydowaną większość bezrobotnych (1209 kobiet wobec 304 mężczyzn). W marcu 2026 r. proporcja ta utrzymuje się, przy czym liczba kobiet bezrobotnych wynosi 12 836, a mężczyzn 2477. Oznacza to, że kobiety stanowią ok. 84% bezrobotnych obywateli Ukrainy w rejestrach. Struktura ta odzwierciedla charakter migracji powojennej, w której dominują kobiety.

Dane dotyczące napływu do bezrobocia wskazują na dużą skalę rejestracji po 24 lutego 2022 r. W zestawieniu obejmującym okres od 24 lutego 2022 r. do 27 kwietnia 2026 r. widoczna jest znaczna liczba rejestracji obywateli Ukrainy, przy czym w wielu przypadkach kobiety stanowią większość nowo rejestrowanych. W części przypadków udział kobiet w rejestracjach sięga 100%, co dodatkowo potwierdza silnie sfeminizowany charakter tej populacji.

Analiza danych o wyrejestrowaniach wskazuje na dużą rotację w rejestrze. Choć szczegółowe wartości różnią się w zależności od przekroju, struktura powodów wyrejestrowania wskazuje, że istotna część osób opuszcza rejestr w związku z podjęciem pracy. Jednocześnie obecność kategorii związanych z brakiem gotowości do podjęcia zatrudnienia lub niestawiennictwem sugeruje istnienie barier w trwałej integracji na rynku pracy.

Uzupełnieniem obrazu są dane dotyczące powiadomień o podjęciu pracy, które pozwalają na bardziej precyzyjną ocenę charakteru zatrudnienia podejmowanego przez obywateli Ukrainy. W okresie od 24 lutego 2022 r. do 27 kwietnia 2026 r. odnotowano łącznie 4 239 468 powiadomień o podjęciu pracy. Struktura tych powiadomień według rodzaju umowy wskazuje na wyraźną dominację elastycznych form zatrudnienia. Największą kategorię stanowią umowy cywilnoprawne, w szczególności umowa zlecenia lub umowa o świadczenie usług, które obejmują 2 834 696 przypadków, co stanowi ok. 67% wszystkich powiadomień.

Dla porównania liczba umów o pracę na czas określony wynosi 826 077, a na czas nieokreślony jedynie 242 251. Oznacza to, że stabilne formy zatrudnienia mają relatywnie mniejszy udział w strukturze podejmowanej pracy. Dodatkowo widoczna jest obecność innych, bardziej niestandardowych form zatrudnienia, takich jak umowy o pomocy przy zbiorach (111 607 przypadków) czy umowy o dzieło (34 492). Taka struktura wskazuje na znaczący udział zatrudnienia o charakterze mniej trwałym, co może sprzyjać powrotom do rejestru bezrobotnych i zwiększać rotację w systemie.

Zestawienia według sekcji PKD pozwalają z kolei na identyfikację sektorowej koncentracji zatrudnienia obywateli Ukrainy. Dane wskazują na wyraźną dominację kilku obszarów gospodarki. Największa liczba powiadomień dotyczy przetwórstwa przemysłowego, gdzie odnotowano 1 194 226 przypadków, co odpowiada 28,6% ogółu. Kolejne istotne sektory to działalność w zakresie usług administracyjnych i działalność wspierająca, z wynikiem 764 841 powiadomień (18,3%), a także transport i gospodarka magazynowa, gdzie liczba powiadomień wynosi

754 723 (18,1%). Znaczący udział mają również budownictwo (313 775 przypadków, 7,5%) oraz handel hurtowy i detaliczny (294 562, ok. 7,1%). Relatywnie mniejsze, choć nadal istotne znaczenie mają sektory związane z zakwaterowaniem i gastronomią (282 021 przypadków) oraz rolnictwem (189 143).

Struktura ta wskazuje na koncentrację zatrudnienia w sektorach o dużym zapotrzebowaniu na pracę o niższych i średnich kwalifikacjach oraz o relatywnie wysokiej rotacji pracowników. Jednocześnie analiza udziału kobiet w poszczególnych sektorach ujawnia silne zróżnicowanie. Przykładowo w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej kobiety stanowią ponad 92% zatrudnionych, natomiast w budownictwie ich udział wynosi jedynie ok. 5%. Pomimo dostępności danych zarówno według sektorów PKD, jak i zawodów brak pełnej spójności między tymi klasyfikacjami utrudnia odtworzenie ścieżek zawodowych poszczególnych osób. Dane o zawodach odnoszą się do deklarowanego lub ostatniego wykonywanego zawodu, natomiast dane sektorowe dotyczą miejsca zatrudnienia pracodawcy. W efekcie nie jest możliwe jednoznaczne powiązanie kwalifikacji z rzeczywistym profilem zatrudnienia. Ograniczenie to stanowi istotną barierę w analizie dopasowania kompetencyjnego migrantów do potrzeb rynku pracy.

Podsumowując, dane z rejestru bezrobotnych wskazują na bardzo duży wzrost liczby obywateli Ukrainy w systemie instytucjonalnym rynku pracy w stosunku do innych obywateli krajów trzecich lub w ogóle obcokrajowców, wyraźną dominację kobiet oraz znaczną rotację pomiędzy bezrobociem a zatrudnieniem. Pod względem metodologicznym analiza ujawnia istotne ograniczenia systemu danych. Poszczególne zestawienia operują różnymi jednostkami obserwacji, od stanów miesięcznych, przez przepływy, po zdarzenia administracyjne. Dodatkowo brak jednolitej struktury identyfikacyjnej uniemożliwia łączenie danych o tej samej osobie pomiędzy rejestracją, wyrejestrowaniem i podjęciem pracy. W efekcie niemożliwe jest odtworzenie pełnych trajektorii uczestnictwa obywateli Ukrainy w rynku pracy.

Wnioski i rekomendacje

Przyjęte podejście metodologiczne wpisuje się w nurt badań nad wykorzystaniem danych administracyjnych w analizach polityk publicznych i rynku pracy, podkreślając jednocześnie potrzebę dalszej integracji systemów informacyjnych państwa jako warunku prowadzenia bardziej zaawansowanych analiz oraz projektowania skutecznych interwencji publicznych. Precyzyjne określenie liczby cudzoziemców faktycznie przebywających na terytorium RP jest bardzo trudne. Analiza aktualnych procedur i działań integracyjnych pokazuje, że polski system instytucjonalny dostępu migrantów na rynek pracy jest bogaty, ale też fragmentaryczny. Dane administracyjne (ZUS, rejestry MRPiPS, UdSC i inne) często mówią o różnych

aspektach tej samej populacji (np. ubezpieczeni vs. rezydenci), co wymaga ostrożnej interpretacji wyników. Przyjęta hipoteza, w której założono, że funkcjonowanie odrębnych systemów gromadzenia danych przez instytucje odpowiedzialne za politykę migracyjną, pobytową i rynku pracy prowadzi do fragmentaryzacji informacji o obywatelach Ukrainy, ograniczając możliwości prowadzenia kompleksowej diagnozy procesów migracyjnych i zawodowych, została potwierdzona.

W Polsce wprowadzono nowoczesne rozwiązania (czasowa ochrona, powiadomienia, specjalne programy wsparcia), które znacznie przyspieszyły legalizację pracy Ukraińców. Ocenia się, że działania państwa (ustawowe, administracyjne i finansowe), realizowane wspólnie z organizacjami pozarządowymi i samorządami, przynoszą w efekcie stosunkowo dobrą integrację Ukraińców na rynku pracy. Dlatego w kontekście zidentyfikowanego rozproszenia danych administracyjnych zasadne wydaje się podjęcie działań zmierzających do budowy zintegrowanego systemu informacji o migrantach, obejmującego dane pochodzące m.in. z systemów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Kluczowym warunkiem realizacji takiego rozwiązania jest możliwość łączenia danych na poziomie jednostkowym, co wymaga zarówno zapewnienia odpowiednich podstaw prawnych w zakresie przetwarzania danych, jak i ujednolicenia zakresu gromadzonych informacji. Dlatego kluczowe w badaniu migracji jest zbieranie tych samych danych identyfikujących cudzoziemca przez różne rejestry i łączenie ich na odpowiednim, wysokim poziomie instytucjonalnym za zgodą organów, które uczestniczą w wymianie danych i przy ich wsparciu. Istotne jest również zapewnienie odpowiednich ram prawnych i wsparcie w procesie budowy narzędzi IT. Podkreślić należy, że jakość przetwarzanych danych ma kluczowe znaczenie dla połączenia tych źródeł. W związku z powyższym ewentualne przyszłe mechaniczne łączenie danych między systemami ZUS, UdSC i MRPiPS powinno odbywać się na poziomie jednostkowym i w większości przypadków automatycznie po kaskadowym sprawdzeniu pewnych danych na trzech poziomach: po numerze PESEL, a jeśli nie połączono – po serii i numerze dokumentu podróży, a jeśli się nie powiodło – łączenie po imieniu, nazwisku, dacie urodzenia i obywatelstwie. Ale najpierw muszą powstać ramy instytucjonalne i ramy prawne, które pozwoliłyby na rozpoczęcie prac nad tym projektem. Powyższe pozwoliłoby lepiej zrozumieć zależności między badanymi zjawiskami, zwiększyło potencjał badawczy oraz umożliwiło podejmowanie trafnych decyzji w oparciu o dane administracyjne.

Istotnym wyzwaniem pozostaje również określenie jednego podmiotu odpowiedzialnego za integrację i analizę tych danych. W przypadku ograniczenia celu do funkcji statystycznych naturalnym pretendencem wydaje się Główny Urząd Statystyczny, w ramach programu badań statystyki publicznej. Alternatywnie możliwe jest rozwijanie rozwiązania o charakterze ciągłym, opartego na integracji danych administracyjnych w formie hurtowni danych lub narzędzi analitycznych

typu *business intelligence*, funkcjonujących w wybranej instytucji publicznej. Niezależnie od przyjętego modelu powodzenie takiego systemu uzależnione jest od jakości danych źródłowych oraz możliwości ich skutecznego łączenia na podstawie wspólnych identyfikatorów. W praktyce oznacza to konieczność uprzedniego przetestowania dostępnych zasobów danych oraz oceny ich spójności. Dopiero w dalszej kolejności możliwe jest wdrożenie rozwiązań technicznych, których zakres, przy relatywnie ograniczonej liczbie zmiennych, nie stanowi zasadniczej bariery, w przeciwieństwie do uwarunkowań prawnych i instytucjonalnych.

Bibliografia

- Betts, A. (red.). 2011. *Global Migration Governance*. Oxford; online edn, Oxford Academic, 1 Jan. 2011. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199600458.001.0001>
- Castles, S., Miller, M.J., Ammendola, G. 2020. *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World, Sixth Edition*. New York: Guilford Press.
- Geddes, A. 2022. Migration Governance. W: P. Scholten (red.), *Introduction to Migration Studies*. IMISCOE Research Series. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-92377-8_20
- Komenda Główna Straży Granicznej. 2023. Rok od wybuchu wojny w Ukrainie, komunikat z dnia 24 lutego 2023 r., <https://www.strazgraniczna.pl/pl/aktualnosci/11380,Rok-od-wybuchu-wojny-w-Ukrainie.html> (dostęp: 1.05.2026).
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. 2026. Informacja o zatrudnieniu cudzoziemców w Polsce do 31 grudnia 2025 r. Warszawa, marzec 2026 r., https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/zatrudnianie-cudzoziemcow-w-polsce/-/asset_publisher/MDNO4TyL2uZj/content/8180234-informacje-o-zatrudnieniu-cudzoziemcow-w-polsce?p_r_p_assetEntryId=8180238 (dostęp: 1.05.2026).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie dokumentów, które podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi dołącza do wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub do oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2025 r., poz. 1629).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie szczególnych przypadków, w których cudzoziemiec uprawniony do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może wykonywać pracę bez zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2025 r., poz. 1620).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie wysokości opłat w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia

- na pracę oraz w związku z oświadczeniem o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2025 r., poz. 1622).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 listopada 2025 r. w sprawie państw, których obywatele mogą dotyczyć oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi oraz niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową (Dz.U. z 2025 r., poz. 1617).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie działalności, w których wydaje się zezwolenia na pracę sezonową (Dz.U. z 2025 r., poz. 1654).
- Sytuacja życiowa i ekonomiczna imigrantów z Ukrainy w Polsce w 2025 r. Raport z badania ankietowego. 2025. Warszawa: Narodowy Bank Polski.
- Uchodźcy z Ukrainy na polskim rynku pracy: możliwości i przeszkody. 2023. Warszawa: Polski Instytut Ekonomiczny.
- Uchwała w sprawie przyjęcia dokumentu „Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo. Kompleksowa i odpowiedzialna strategia migracyjna Polski na lata 2025–2030”, 15.10.2024.
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2025 r., poz. 214).
- Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2025 r., poz. 1079).
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy (Dz.U. z 2025 r., poz. 337).
- Ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2025 r., poz. 621).
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2026 r. o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r., poz. 203).
- Urząd ds. Cudzoziemców, <https://www.gov.pl/web/udsc/zestawienia-roczne> (dostęp: 1.05.2026).
- What we know about the skills and early labour market outcomes of refugees from Ukraine.* 2023. OECD Policy Responses on the Impacts of the War in Ukraine. OECD. <https://doi.org/10.1787/c7e694aa-en>
- Wpływ napływu migrantów z Ukrainy na polską gospodarkę. Podsumowanie stanu wiedzy. 2025. Warszawa: Bank Gospodarstwa Krajowego.

Netografia

The Operational Data Portal, <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine/location/10781> (dostęp: 1.05.2026).

Urząd ds. Cudzoziemców, <https://www.gov.pl/web/udsc/raporty-dotyczace-obywateli-Ukrainy> (dostęp: 30.04.2026).

Urząd ds. Cudzoziemców, <https://www.gov.pl/web/udsc/zestawienia-roczne> (dostęp: 30.04.2026).

Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia, <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/zatrudnianie-cudzoziemcow-w-polsce> (dostęp: 1.05.2026).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, <https://psz.zus.pl/kategorie/ubezpieczeni/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe> (dostęp: 2.05.2026).

Ewa Flaszyńska, doktor habilitowany nauk o polityce i administracji (2023), doktor nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce (2005), adiunkt w Katedrze Ustroju Pracy i Rynku Pracy na Wydziale Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego, wieloletni pracownik administracji rządowej i samorządowej. Dyrektorka Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, uczestniczka i członkini zarządu sieci szefów publicznych służb zatrudnienia Unii Europejskiej. Członkini Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Członkini Rady Naukowej NASK – Państwowego Instytutu Badawczego i Rady Naukowej Centralnego Instytutu Ochrony Pracy. Jest członkinią i ekspertką Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej, redaktorką naczelną czasopisma „Rynek Pracy”. Dyplomowana legislatorka. Autorka kilku monografii i ponad 80 artykułów w czasopismach naukowych i rozdziałów w książkach z zakresu polityki społecznej, w szczególności rynku pracy (w tym migracji zarobkowych).